TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2020. gada 6. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi – Direktīva 2002/20/EK – 13.°pants – Maksa par radiofrekvenču izmantošanas tiesībām – Nozaru valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru publisko radiofrekvenču rezervēšana ir apliekama ar nodokli – Valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru publisko īpašumtiesību administratīvie piešķirumi ir apliekami ar īpašuma atsavināšanas nodokli

Lietā C-443/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia del País Vasco* (Baskuzemes Augstā tiesa, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2019. gada 24. aprīlī un kurš Tiesā reģistrēts 2019. gada 7. jūnijā, tiesvedībā

Vodafone España SAU

pret

Diputación Foral de Gipuzkoa,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents) un N. Vāls [*N. Wahl*],

ģenerāladvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Vodafone España SAU* vārdā – *J. L. Buendía Sierra*, *E. Gardeta González* un *J. Viloria Gutiérrez*, *abogados*,

– *Diputación Foral de Gipuzkoa* vārdā – *J. L. Hernández Goicoechea*, *abogado*, un *B. Urizar Arancibia*, *procuradora*,

– Spānijas valdības vārdā – sākotnēji *S. Jiménez García* un *A. Rubio González*, vēlāk – *S. Jiménez García*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *J. Rius* un *L. Nicolae*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/20/EK (2002. gada 7. marts) par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) (OV 2002, L 108, 21. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/140/EK (2009. gada 25. novembris) (OV 2009, L 337, 37. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva 2002/20").

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Vodafone España SAU* un *Diputación Foral de Gipuzkoa* (Gipuskojas vēsturiskās teritorijas forālā pašpārvalde, Spānija) par nodokli, kas *Vodafone España SAU* tika noteikts saistībā ar tai sniegto tiesību administratīvo piešķirumu privāti izmantot publisko radiofrekvenci.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2002/20 18., 30. un 32. apsvērumā ir noteikts:

"(18) Vispārējai atļauju izsniegšanai vajadzētu iekļaut tikai tos nosacījumus, kas ir īpaši elektronisko komunikāciju nozarē. To nevajadzētu pakļaut nosacījumiem, kas jau ir piemērojami sakarā ar citiem esošiem valsts tiesību aktiem, kas nav īpaši elektronisko komunikāciju nozarei. [..]

[..]

(30) Elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem var uzlikt administratīvus maksājumus, lai finansētu valsts pārvaldes iestādes darbības, pārvaldot atļauju izsniegšanas sistēmu, un izmantošanas tiesību piešķiršanai. [..]

[..]

(32) Papildus administratīvajiem maksājumiem var iekasēt nomas maksu par radio frekvenču un numuru izmantošanu kā instrumentu, lai nodrošinātu šādu resursu optimālu izmantošanu. Šādām maksām nevajadzētu kavēt novatorisku pakalpojumu un konkurences attīstību tirgū. [..]"

4 Atbilstoši šīs regulas 1. panta 1. punktam:

"Šīs direktīvas mērķis ir ieviest iekšējo tirgu elektronisko komunikāciju tīklos un pakalpojumos, saskaņojot un vienkāršojot atļauju izsniegšanas noteikumus un nosacījumus, lai veicinātu to sniegšanu visā Kopienā."

5 Minētās direktīvas 3. pantā "Elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu vispārēju atļauju izsniegšana" ir ietverts 2. punkts, kurš ir formulēts šādi:

"Elektronisko komunikāciju tīklu vai elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošināšana, neierobežojot 6. panta 2. punktā minētos īpašos pienākumus vai 5. pantā minētās izmantošanas tiesības, var tikai būt pakļauta vispārēju atļauju izsniegšanai. [..]"

6 Šīs pašas direktīvas 6. pantā "Nosacījumi, kas pievienoti vispārējai atļaujai un tiesībām izmantot radio frekvences un numurus, un īpaši pienākumi" ir noteikts:

"1. Izsniedzot vispārējo atļauju elektronisko komunikāciju tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai un radiofrekvenču izmantošanas tiesības, un numuru izmantošanas tiesības, drīkst piemērot tikai pielikumā minētos nosacījumus. Šādi nosacījumi ir nediskriminējoši, samērīgi un pārredzami, un attiecībā uz radiofrekvenču izmantošanas tiesībām tie ir saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV 2002, L 108, 33. lpp.)] 9. pantu.

[..]

3. Vispārējā atļauja iekļauj tikai tos nosacījumus, kas ir īpaši minētajai nozarei un ir paredzēti pielikuma A daļā, un nedublē tos nosacījumus, kas ir piemērojami uzņēmumiem ar citiem valsts tiesību aktiem.

4. Dalībvalstis nedublē vispārējās atļaujas nosacījumus, ja tās piešķir tiesības izmantot radio frekvences vai numurus."

7 Direktīvas 2002/20 12. panta "Administratīvi maksājumi" 1. punktā ir noteikts:

"Jebkuri administratīvi maksājumi, kas uzlikti uzņēmumiem, kas nodrošina pakalpojumu vai tīklu saskaņā ar vispārējo atļauju izsniegšanu, vai uzņēmumiem, kuriem ir piešķirtas izmantošanas tiesības:

a) kopumā iekļauj tikai tās administratīvās izmaksas, kas radīsies 6. panta 2. punktā minētās vispārēju atļauju izsniegšanas programmas, izmantošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā, kas var iekļaut izmaksas starptautiskai sadarbībai, saskaņošanai un standartizēšanai, tirgus analīzei, izpildes pārraudzībai un citai tirgus kontrolei, kā arī reglamentējošo darbu, kas saistīts ar sekundāro tiesību aktu un administratīvo lēmumu, tādu kā lēmumu par piekļuvi un savstarpēju savienojumu sagatavošanu un ieviešanu; un

b) tiek uzliekti individuāliem uzņēmumiem objektīvā, caurskatāmā un samērīgā veidā, kas samazina papildu administratīvās izmaksas un saistītus maksājumus."

8 Saskaņā ar šīs direktīvas 13. pantu "Maksas par izmantošanas tiesībām un tiesībām uzstādīt iekārtas":

"Dalībvalstis var ļaut attiecīgajai iestādei uzlikt tādu maksu par tiesībām izmantot radio frekvences vai numurus vai par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma, kas atspoguļo nepieciešamību nodrošināt optimālo šo resursu izmantošanu. Dalībvalstis nodrošina to, ka šādas maksas ir objektīvi pamatotas, caurskatāmas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi, un ņem vērā Direktīvas 2002/21/EK [..] 8. pantā minētos mērķus."

9 Direktīvas 2002/20 pielikumā ir paredzēts:

"[..]

A. Nosacījumi, kurus var pievienot vispārējai atļaujai

[..]

2. Administratīvie maksājumi saskaņā ar šīs direktīvas 12. pantu.

[..]

B. Nosacījumi, kas var būt pievienoti radio frekvenču izmantošanas tiesībām

[..]

6. Nomas maksas saskaņā ar šīs direktīvas 13. pantu.

[..]"

Spānijas tiesības

Telekomunikāciju tiesiskais regulējums

10 Ar 2003. gada 3. novembra *Ley 32/2003 General de Telecomunicaciones* (Vispārējais telekomunikāciju likums 32/2003) (*BOE* Nr. 264, 2003. gada 4. novembris, 38890. lpp.; turpmāk tekstā – "*LGT 2003*"), Spānijas tiesībās tika transponētas 2002. gadā pieņemtās direktīvas telekomunikāciju jomā, tostarp arī Direktīva 2002/20.

11 Saskaņā ar šā likuma 49. pantu:

"1. Tirgus dalībnieki un publisko radiofrekvenču vai numerācijas resursu izmantošanas tiesību subjekti veic tiesību aktos noteiktos maksājumus.

2. Šo maksājumu mērķis ir segt:

a) administratīvos izdevumus par reglamentējošo darbu, kas saistīts ar to Kopienas atvasināto tiesību aktu un administratīvo noteikumu sagatavošanu un piemērošanu, kuri attiecas uz starpsavienojumiem un piekļuvi;

b) izdevumus, kas saistīti ar šajā likumā noteiktās sistēmas pārvaldi, kontroli un piemērošanu;

c) izdevumus, kas saistīti ar publiskā īpašuma lietošanas tiesību un publisko radiofrekvenču un numerācijas izmantošanas tiesību pārvaldību, kontroli un piemērošanu;

d) [izdevumus, kas saistīti ar] šā likuma 6. pantā noteikto paziņošanas pārvaldību;

e) izdevumus, kas saistīti ar starptautisko sadarbību, saskaņošanu un standartizāciju, kā arī tirgus izpēti.

3. Neskarot 2. punkta noteikumus, to maksājumu mērķis, kuri ir saistīti ar publisko radiofrekvenču, numerācijas un publiskā īpašuma izmantošanu, kas nepieciešams elektronisko komunikāciju tīkla izveidei, ir nodrošināt optimālu šo resursu izmantošanu, ņemot vērā tā īpašuma vērtību, kuru nodod izmantošanā, un ierobežotos resursus. Šiem maksājumiem jābūt nediskriminējošiem, pārskatāmiem, objektīvi pamatotiem un ar konkrēto mērķi samērīgiem. Tāpat tiem arī jāveicina to mērķu īstenošana un principu ievērošana, kas noteikti 3. pantā, atbilstoši tiesību aktos paredzētajam regulējumam.

[..]"

12 Šīs tiesību normas saturs būtībā ir pārņemts 2014. gada 9. maija *Ley 9/2014 General de Telecomunicaciones* (Vispārējais telekomunikāciju likums 9/2014) (*BOE* Nr. 114, 2014. gada 10. maijs, 35824. lpp.; turpmāk tekstā – "*LGT 2014*") 71. pantā.

13 *LGT 2014* I pielikumā ir ietverts 3. punkts "Nodoklis par publisko radiofrekvenču rezervēšanu", kura 1. apakšpunkts, kas būtībā ir identisks *LGT 2003* I pielikuma 3. punkta 1. apakšpunktam, ir formulēts šādi:

"Par to, ka uzņēmēji rezervē publisko radiofrekvenci privātai lietošanai vai īpašai izmantošanai vienai vai vairākām personām vai struktūrām, tiek uzlikts ikgadējs nodoklis saskaņā ar šajā apakšpunktā noteikto kārtību.

Rezervētā frekvences izmantošanas tirgus vērtība un labums, ko no tā var gūt saņēmējs, tiek ņemts vērā, nosakot summu, kas nodokļa maksātājam ir jāmaksā kā šis nodoklis.

[..]"

14 Saskaņā ar *LGT 2014* I pielikuma 3. punkta 6. apakšpunktu:

"[..] Nodokļa nemaksāšana [par publisko radiofrekvenču īpašuma rezervēšanu] var būt pamats radiofrekvenču publiskā īpašuma izmantošanas tiesību apturēšanai vai zaudēšanai [..]."

15 Saskaņā ar *LGT 2014* 62. pantu, kas būtībā atbilst *LGT 2003* 45. pantam:

"1. [..]

Publiskās radiofrekvences īpašā izmantošana ir to frekvenču joslu izmantošana, uz kurām attiecas kopīgas lietošanas atļauja, neierobežojot uzņēmēju vai lietotāju skaitu saskaņā ar tehniskajiem nosacījumiem un attiecībā uz pakalpojumiem, kas noteikti katrā atsevišķā gadījumā.

Publiskās radiofrekvences izmantošana privātām vajadzībām ir noteiktu frekvenču ekskluzīva izmantošana vai ierobežota lietotāju skaita izmantošana vienā un tajā pašā materiālās piemērošanas jomā.

[..]

3. Ja šajā nolūkā atļautās frekvenču joslas tiek īpaši izmantotas ar tāda publiskā elektronisko komunikāciju tīkla starpniecību, ko izveido vai apsaimnieko elektronisko komunikāciju operatori, publisko radiofrekvenču izmantošanas tiesību piešķiršana notiek vispārējas atļaujas formā.

[..]

4. Publiskās radiofrekvences izmantošanas tiesību piešķiršana ir individuāla atļauja šādos gadījumos:

a) ja runa ir par radioamatieru veiktu īpašās izmantošanas tiesību rezervēšanu vai lietošanas tiesību rezervēšanu citiem izmantošanas veidiem bez ekonomiska satura, uz kuriem attiecas īpašs tiesiskais regulējums, kas paredz šādu individuālu atļauju;

b) ja privātās izmantošanas tiesības ir piešķirtas, lai pieprasītājs sniegtu pašpakalpojumus, kuriem ir nepieciešama publiska īpašuma piešķiršana, izņemot valsts pārvaldes iestāžu gadījumā.

5. Visos citos gadījumos, kas nav minēti iepriekšējos punktos, publiskās radiofrekvences privātas izmantošanas tiesībām ir nepieciešama administratīvs piešķīrums. Šī piešķīruma izsniegšana ir atkarīga no elektronisko komunikāciju operatora statusa un no tā, vai nepastāv viens no [2011. gada 14. novembra *Real Decreto Legislativo 3/2011 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Contratos del Sector Público* (Karaļa leģislatīvais dekrēts 3/2011 par Publiskā iepirkuma likuma pārstrādātas redakcijas pieņemšanu) (*BOE* Nr.°276, 2011. gada 16. novembris, 117729. lpp.)] paredzētajiem aizliegumiem noslēgt reglamentētus līgumus.

[..]"

Tiesiskais regulējums par īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli

16 Saskaņā ar 7. panta 1. punktu *Texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados* (Likuma par īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli pārstrādātā redakcija), kas izriet no 1993. gada 24. septembra *Real Decreto Legislativo 1/1993, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados* (Karaļa leģislatīvais dekrēts 1/1993, ar ko apstiprina Likuma par īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli pārstrādāto redakciju (*BOE* Nr. 251, 1993. gada 20. oktobris, 29545. lpp.), un 7. panta 1. punktu 1987. gada 30. decembra *Norma Foral 18/1987, del territorio histórico de Gipuzkoa, del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados* (Gipuskojas vēsturiskās teritorijas Forālais nodokļu normatīvais akts 18/1987 par īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli):

"Īpašumtiesību atsavināšana, kas tiek aplikta ar nodokli, ir:

[..]

b) lietu tiesību nodibināšana, aizdevumi, galvojumi, nomas, pensijas un administratīvo piešķīrumu piešķiršana, izņemot gadījumus, kad to priekšmets ir dzelzceļa infrastruktūras vai ēku vai ostu un lidostu iekārtu izmantošanas tiesību nodošana."

17 Saskaņā ar *Reglamento de desarrollo de la Ley 32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones, en lo relativo al uso del dominio público radioeléctrico* (3. novembra Vispārējā telekomunikāciju likuma 32/2003 piemērošanas noteikumi saistībā ar publisko radiofrekvenču izmantošanu), kas izriet no 2008. gada 23. maija *Real Decreto 863/2008, por el que se aprueba el Reglamento de desarrollo de la Ley 32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones, en lo relativo al uso del dominio público radioeléctrico* (Karaļa dekrēts 863/2008, ar ko apstiprina par 3. novembra Vispārējā telekomunikāciju likuma 32/2003 piemērošanas noteikumus saistībā ar publisko radiofrekvenču izmantošanu) (*BOE* Nr. 138, 2008. gada 7. jūnijs, 26305. lpp.), 28. panta 1. punkta b) apakšpunktu:

"Valsts radiosakaru aģentūra, izmantojot vispārēju administratīvo procedūru [..], var atsaukt dokumentus, ar kuriem atļauts privāti izmantot publisko radiofrekvenču īpašumu, šādu iemeslu dēļ:

[..]

b) īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokļa nenomaksāšana.

[..]"

18 2003. gada 17. decembra *Ley 58/2003 General Tributaria* (Likums 58/2003 par Vispārējo nodokļu kodeksu) (*BOE* Nr. 302, 2003. gada 18. decembris, 44987. lpp.) 2. pantā jēdziens "nodoklis" ir definēts kā maksājums, kas tiek prasīts "bez atkalpojuma, kura ar nodokli apliekamo faktu veido darījumi, darbības vai fakti, kas atspoguļo nodokļa maksātāja maksātspēju".

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

19 *Vodafone España* ir telekomunikāciju operatore, kas sniedz mobilās telefonijas pakalpojumus Spānijas teritorijā.

20 2011. gadā *Vodafone España* tika izsniegti vairāki piešķīrumi 2,6 GHz joslu publiskās radiofrekvences privātai izmantošanai, un, piemērojot *LGT 2003* I pielikuma 3. punktu, tā samaksāja nodevu par publisko radiofrekvenču rezervēšanu. Saskaņā ar Forālo nodokļu normatīvo aktu 18/1987 par īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli *Vodafone España* samaksāja arī īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli (turpmāk tekstā – "īpašuma atsavināšanas nodoklis").

21 Tomēr, uzskatot, ka šis nodoklis ir pretrunā Savienības tiesībām, *Vodafone España* administratīvā kārtībā lūdza atmaksāt summas, ko tā šajā sakarā bija samaksājusi.

22 Tā kā *Vodafone España* prasība tika noraidīta, tā vērsās iesniedzējtiesā ar prasību atcelt lēmumus, ar kuriem prasība tika noraidīta, būtībā norādot, ka pienākums maksāt īpašuma atsavināšanas nodokli nozīmē dubultu aplikšanu ar nodokli, kas ir pretrunā Direktīvas 2002/20 13. pantam, jo viens un tas pats fakts, proti, administratīvais piešķīrums attiecībā uz publiskas radiofrekvences izmantošanu privātā kārtā, vienlaikus rada nodokli par publiskas radiofrekvences rezervēšanu un īpašuma atsavināšanas nodokli.

23 Gipuskojas vēsturiskās teritorijas forālā pašpārvalde, pamatojoties uz atšķirību Spānijas tiesībās starp jēdzieniem "nodeva" un "nodoklis", apstrīd, ka pastāvētu dubulta nodokļa uzlikšana. Tā būtībā apgalvo, ka darbība, par kuru jāmaksā nodeva par publisko radiofrekvenču rezervēšanu, ir publiskas frekvences rezervēšana privātai lietošanai, savukārt īpašuma atsavināšanas nodoklis attiecas uz īpašuma tiesību nodošanu, kas tiek veikta, piešķirot tiesības privātai lietošanai. Šī administrācija uzskata, ka Direktīvas 2002/20 12. un 13. pants neierobežo dalībvalstu iespēju ieviest citus nodokļu maksājumu veidus, kas nav paredzēti šajos pantos, piemēram, īpašuma atsavināšanas nodokli un uzņēmumu ienākuma nodokli, kuri ir jāmaksā visiem saimnieciskās darbības subjektiem.

24 Iesniedzējtiesa uzskata, ka publisko radiofrekvenču tiesiskais regulējums būtībā ir identisks vispārējam tiesiskajam regulējumam, kas ieviests ar 2003. gada 3. novembra *Ley 33/2003 del Patrimonio de las Administraciones Públicas* (Likums 33/2003 par valsts pārvaldes iestāžu īpašumu) (*BOE* Nr. 264, 2003. gada 4. novembris, 20254. lpp.) 84.–104. pantu un kas ir piemērojams visam Spānijas valsts pārvaldes iestāžu publiskajam īpašumam. Šī tiesa no tā secina, ka telekomunikāciju operators, kurš kļūst par atsevišķu frekvenču ekskluzīvu lietotāju, saņem reālu administratīvu piešķīrumu no publiskā īpašuma, kas ir tāds pats kā tas, kas paredzēts Forālā nodokļu normatīvā akta 18/1987 par īpašuma atsavināšanas un dokumentāri apliecinātu tiesisko darījumu nodokli 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā, kura piemērošanas joma tāpat kā jebkurš piešķīrums ietver atļauju uz noteiktu laiku izmantot īpašumu, kas piešķirts pret atlīdzību.

25 Turklāt, pēc iesniedzējtiesas domām, tas, ka īpašuma atsavināšanas nodokļa nemaksāšana ir pamats, lai atsauktu atļauju izmantot publisko radiofrekvenci, varētu tikt saprasts tādējādi, ka atbilstoši valsts likumdevēja nodomam īpašuma atsavināšanas nodokļa samaksa *de facto* ir priekšnosacījums tiesību piešķiršanai privāti izmantot publisku radiofrekvenci.

26 Tomēr, uzskatot, ka tajā izskatāmais strīds rada jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju, *Tribunal Superior de Justicia del País Vasco* (Baskuzemes Augstā tiesa, Spānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [..] Direktīvas [2002/20] 13. pants un ar to saistītie papildinošie panti ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā apstāklis, ka Spānijas Karalistē un, it īpaši, vēsturiski fiskāli neatkarīgajā Gipuskojas teritorijā, telekomunikāciju operatoram, kuram jau tiek piemērota [publiskās radiofrekvences rezervēšanas] nodeva, radiofrekvenču lietošanas tiesībām piemēro [īpašuma atsavināšanas nodokli], kas vispārēji piemērojams publisko īpašumtiesību administratīvajiem piešķīrumiem un tas tā ir saskaņā ar forālo tiesisko regulējumu, kas reglamentē minēto nodokli?"

Par prejudiciālo jautājumu

27 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2002/20 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka dalībvalsts, kuras tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka tiesības izmantot radiofrekvences ir apliekamas ar nodevu par publisko radiofrekvenču rezervēšanu, šo frekvenču administratīvā piešķīruma izsniegšanu apliek vēl arī ar īpašuma atsavināšanas nodokli, kas vispārīgi ir jāmaksā par publiskā īpašuma administratīvā piešķīruma izsniegšanu saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas nav īpaši piemērojams elektronisko komunikāciju nozarē.

28 Vispirms jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2002/20 1. pantu tās mērķis ir ieviest iekšējo tirgu elektronisko komunikāciju tīklos un pakalpojumos, saskaņojot un vienkāršojot atļauju izsniegšanas noteikumus un nosacījumus, lai veicinātu to sniegšanu visā Eiropas Savienībā.

29 Šajā ziņā direktīvā ir paredzēti ne tikai noteikumi par vispārējo atļauju izsniegšanu vai noteikumi par maksu par tiesībām izmantot radiofrekvences vai numurus un minēto atļauju saturs, bet arī noteikumi par to maksājumu raksturu un arī apmēru, kuri saistīti ar šīm procedūrām un kurus dalībvalstis var uzlikt elektronisko pakalpojumu jomā strādājošiem uzņēmumiem (spriedums, 2015. gada 17. decembris, *Proximus*, C-454/13, EU:C:2015:819, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Konkrētāk, Direktīvas 2002/20 12. pantā "Administratīvi maksājumi" ir paredzēts, ka elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem var tikt uzlikti administratīvie maksājumi, kas paredzēti, lai finansētu valsts regulatīvās iestādes atļauju piešķiršanas un izmantošanas tiesību piešķiršanas sistēmas pārvaldes darbības.

31 Papildus šiem administratīvajiem maksājumiem šīs direktīvas 13. pantā "Maksas par izmantošanas tiesībām un tiesībām uzstādīt iekārtas" dalībvalstīm ir piešķirtas tiesības izmantot radiofrekvences vai numurus, kā arī tiesības uzstādīt iekārtas virs vai zem valsts vai privātā īpašuma, ko tās piešķir elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu sniedzējiem, maksājot maksu, kuras mērķis ir nodrošināt šo iekārtu optimālu izmantošanu.

32 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, Direktīvas 2002/20 kontekstā dalībvalstis var iekasēt tikai tos nodokļus vai maksājumus par elektronisko komunikāciju tīklu nodrošināšanu un pakalpojumu sniegšanu, kuri ir paredzēti šajā direktīvā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 17. decembris, *Proximus*, C-454/13, EU:C:2015:819, 20. punkts un tajā minētā judikatūra), proti, šī sprieduma 30. un 31. punktā minētos.

33 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa šaubās, pirmkārt, par maksu kumulācijas saderību ar Direktīvas 2002/20 13. pantu.

34 Šajā ziņā pietiek atgādināt, ka Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2002/20 13. pants neizslēdz vairāku maksu kumulāciju tādā ziņā, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar ko paredz tādas maksas noteikšanu, kuras mērķis ir veicināt frekvenču optimālu izmantošanu un kura tiek pieskaitīta citai maksai, kam ir tāds pats mērķis, ja vien šīs maksas, skatot tās kopā, atbilst minētajā 13. pantā paredzētajiem nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *Belgacom* u.c., C-375/11, EU:C:2013:185, 48. punkts).

35 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka pamatlietā aplūkotais īpašuma atsavināšanas nodoklis saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām ir kvalificēts nevis kā "maksa", kas ir vienīgais jēdziens, uz kuru ir atsauce Direktīvas 2002/20 13. pantā, bet kā "nodoklis".

36 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka, pārbaudot attiecīgo nodokļu maksājumu, iesniedzējtiesai nevar būt saistoša tā kvalifikācija saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām un ka šai tiesai ir jābalstās uz tā objektīvajām īpašībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 18. janvāris, *IRCCS – Fondazione Santa Lucia*, C-189/15, EU:C:2017:17, 29. punkts).

37 Līdz ar to apstāklis, ka šajā gadījumā pamatlietā aplūkotais nodokļa maksājums saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kvalificēts kā "nodoklis", pats par sevi nav šķērslis tam, lai uz to attiektos Direktīvas 2002/20 13. pants.

38 Treškārt, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tāda "nodokļa", kāds tiek aplūkots pamatlietā, saderību ar Direktīvu 2002/20 var likt apšaubīt apstāklis, ka to reglamentē tiesiskais regulējums, kas nav īpaši piemērojams elektronisko komunikāciju nozarē.

39 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, protams, Direktīvas 2002/20 6. panta 3. punktā, lasot to kopsakarā ar tās 18. apsvērumu, ir paredzēts, ka vispārējā atļauja, kas garantē tiesības nodrošināt elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus, ietver tikai īpašus nosacījumus elektronisko komunikāciju nozarē, nevis nosacījumus, kas ir piemērojami uzņēmumiem saskaņā ar citiem valsts tiesību aktiem, kuri neattiecas konkrēti uz šo nozari.

40 Tomēr, kā izriet no Direktīvas 2002/20 6. panta 4. punkta, lasot to kopā ar tās pielikuma A un B daļu, uz radiofrekvenču izmantošanas tiesībām, no vienas puses, un vispārējo atļauju, no otras puses, attiecas atšķirīgas procedūras, kuru nosacījumi nav identiski.

41 Līdz ar to Direktīvas 2002/20 6. panta 3. punktā paredzētā prasība, kas ir piemērojama vispārējai atļaujai, nevar tikt attiecināta uz tās 13. pantā paredzētajām maksām, un tātad apstāklis, ka maksu reglamentē dalībvalsts tiesiskais regulējums, kas nav īpašs elektronisko komunikāciju nozarei, pats par sevi nevar būt šķērslis nedz šīs direktīvas, nedz it īpaši tās 13. panta piemērošanai.

42 Ceturtkārt, iesniedzējtiesa jautā, vai tas, ka īpašuma atsavināšanas nodoklis ir piemērojams visiem saimnieciskās darbības subjektiem, nevis tikai elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem, ietekmē Direktīvas 2002/20 13. panta piemērojamību pamatlietā.

43 Šajā ziņā Tiesa, protams, ir nospriedusi, ka, ņemot vērā tā īpašības, nodoklis, kura maksātāji nav tikai operatori, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus, vai tie, kam ir Direktīvas 2002/20 13. pantā paredzētās tiesības, nav "maksa" šī panta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 4. septembris, *Belgacom* un *Mobistar*, C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149, 36. punkts).

44 Tomēr Tiesa ir precizējusi, ka tas tā ir tāpēc, ka pamatlietā aplūkotā nodokļa iekasējamības gadījums nav saistīts ar tiesību izmantot radiofrekvences vai numurus vai tiesību uzstādīt iekārtas virs vai zem valsts vai privātā īpašuma piešķiršanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 4. septembris, *Belgacom* un *Mobistar*, C-256/13 un C-264/13, EU:C:2014:2149, 37. punkts), kā rezultātā apstāklis, ka minētā nodeva tika iekasēta par visiem saimnieciskās darbības subjektiem, nebija noteicošais, lai nonāktu pie šāda secinājuma.

45 No tā izriet, ka maksa, kas piemērojama visiem saimnieciskās darbības subjektiem, var ietilpt Direktīvas 2002/20 13. panta piemērošanas jomā, ciktāl tās iekasējamības gadījums ir saistīts ar tiesību izmantot radiofrekvences vai numurus vai tiesību uzstādīt iekārtas virs vai zem valsts vai privātā īpašuma piešķiršanu.

46 Tā tas it īpaši ir tad, ja attiecīgā maksa ir noteikta uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, apmaiņā pret tiesībām izmantot radiofrekvences (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Base Company*, C-346/13, EU:C:2015:649, 22. punkts).

47 Šajā gadījumā šķiet, ka no piemērojamajām valsts tiesībām, it īpaši no *LGT 2003* 45. panta, izriet, ka publiskas radiofrekvences administratīva piešķīruma izsniegšana ir nepieciešama, lai varētu izmantot tiesības ekskluzīvi lietot publisko radiofrekvenci. Turklāt no *LGT 2003* piemērošanas noteikumu, kas apstiprināti ar Karaļa dekrētu 863/2008, 28. panta 1. punkta b) apakšpunkta izriet, ka īpašuma atsavināšanas nodokļa nesamaksāšana ir pamats, lai atsauktu šādas izmantošanas atļauju.

48 Tādējādi, ar nosacījumu, ka iesniedzējtiesa, kurai vienīgajai ir kompetence interpretēt valsts tiesības, to pārbaudīs, šķiet, ka īpašuma atsavināšanas nodokļa samaksa ir tiesību izmantot radiofrekvences priekšnosacījums un līdz ar to šim "nodoklim" piemīt tādas maksas pazīmes ka maksai, kas tiek uzlikta kā atlīdzība par šīm tiesībām.

49 Gadījumā, ja, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, iesniedzējtiesa nonāktu pie secinājuma, ka īpašuma atsavināšanas nodoklis ietilpst Direktīvas 2002/20 13. panta piemērošanas jomā, tai būtu jāpārbauda, vai šis nodoklis un nodoklis par publiskas radiofrekvences rezervēšanu, skatot tos kopā, atbilst šajā 13. pantā paredzētajiem nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *Belgacom* u.c., C-375/11, EU:C:2013:185, 48. punkts).

50 Šajā ziņā maksai par radiofrekvenču izmantošanas tiesībām, ko dalībvalstis var ieviest, ir jābūt objektīvi pamatotai, pārskatāmai, nediskriminējošai, kā arī samērīgai, ņemot vērā tās paredzēto izmantošanu, un it īpaši jāņem vērā mērķi, kas ir konkurences veicināšana un radiofrekvenču efektīva izmantošana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *Belgacom* u.c., C-375/11, EU:C:2013:185, 46. punkts).

51 Tāpat no Direktīvas 2002/20 13. panta, lasot to kopsakarā ar tās 32. apsvērumu, izriet, ka telekomunikāciju pakalpojumu operatoriem par radiofrekvenču izmantošanu noteiktajai maksai ir jābūt vērstai uz to, lai nodrošinātu to optimālu izmantošanu, un tā nedrīkst kavēt novatorisku pakalpojumu un konkurences attīstību tirgū (spriedums, 2013. gada 21. marts, *Belgacom* u.c., C-375/11, EU:C:2013:185, 47. punkts).

52 Runājot it īpaši par veidu, kādā tiek noteikts maksas par radiofrekvenču izmantošanu apmērs, atļauja izmantot valsts īpašumu, kas ir ierobežots resurss, ļauj tās īpašniekam gūt ievērojamu finansiālu labumu un sniedz tam priekšrocības salīdzinājumā ar citiem operatoriem, kas arī vēlas izmantot un apsaimniekot šo resursu, un tas pamato maksas noteikšanu, kas tostarp atspoguļo attiecīgā ierobežotā resursa izmantošanas vērtību (spriedums, 2013. gada 21. marts, *Belgacom* u.c., C-375/11, EU:C:2013:185, 50. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

53 Šādos apstākļos mērķis nodrošināt, lai operatori tiem pieejamos ierobežotos resursus izmantotu optimāli, paredz, ka šīs maksas apmērs jānosaka piemērotā līmenī, kas atspoguļo tostarp šo resursu izmantošanas vērtību, un tam savukārt ir nepieciešams ņemt vērā attiecīgā tirgus ekonomisko un tehnoloģisko stāvokli (spriedums, 2013. gada 21. marts, *Belgacom* u.c., C-375/11, EU:C:2013:185, 51. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

54 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2002/20 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj, ka dalībvalsts, kuras tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka tiesības izmantot radiofrekvences ir apliekamas ar nodevu par publisko radiofrekvenču rezervēšanu, šo frekvenču administratīvā piešķīruma izsniegšanu apliek vēl arī ar īpašuma atsavināšanas nodokli, kas vispārīgi ir jāmaksā par publiskā īpašuma administratīvā piešķīruma izsniegšanu saskaņā ar tiesisko regulējumu, kurš nav īpaši piemērojams elektronisko komunikāciju nozarē, ja šī nodokļa iekasējamības gadījums ir saistīts ar tiesību izmantot radiofrekvences piešķiršanu, ciktāl šī nodeva vai šis nodoklis, skatot tos kopā, atbilst šajā pantā paredzētajiem nosacījumiem, tostarp nosacījumam par summas, kas tiek iekasēta kā atlīdzība par radiofrekvenču izmantošanas tiesībām, samērīgumu, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

55 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK (2002. gada 7. marts) par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/140/EK (2009. gada 25. novembris), 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj, ka dalībvalsts, kuras tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka tiesības izmantot radiofrekvences ir apliekamas ar nodevu par publisko radiofrekvenču rezervēšanu, šo frekvenču administratīvā piešķīruma izsniegšanu apliek vēl arī ar īpašuma atsavināšanas nodokli, kas vispārīgi ir jāmaksā par publiskā īpašuma administratīvā piešķīruma izsniegšanu saskaņā ar tiesisko regulējumu, kurš nav īpaši piemērojams elektronisko komunikāciju nozarē, ja šī nodokļa iekasējamības gadījums ir saistīts ar tiesību izmantot radiofrekvences piešķiršanu, ciktāl šī nodeva vai šis nodoklis, skatot tos kopā, atbilst šajā pantā paredzētajiem nosacījumiem, tostarp nosacījumam par summas, kas tiek iekasēta kā atlīdzība par radiofrekvenču izmantošanas tiesībām, samērīgumu, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

[Paraksti]